

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Montessori Schiedam

Plaats : Schiedam
BRIN nummer : 13XQ|C1
Onderzoeksnummer : 288439
Datum onderzoek : 24 mei 2016
Datum vaststelling : 7 juli 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	11
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	13
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	14
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	20

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Montessori Schiedam heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De school haalt voldoende tot goede eindresultaten.
- Het lesgeven van de leraren is in orde.
- De school volgt leerlingen in hun ontwikkeling.
- De school analyseert en evalueert de resultaten van leerlingen zowel op schoolniveau als op groeps- en leerlingniveau waardoor zij haar onderwijs goed afstemt op de onderwijsbehoeften van leerlingen.
- De school kent een prettig en veilig schoolklimaat.
- De school werkt planmatig aan het evalueren, verbeteren en borgen van haar kwaliteit.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Daaronder staat steeds de toelichting. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten			•		

Onderwijsresultaten

De eindresultaten die de leerlingen van Montessori Schiedam boeken beoordeelt de inspectie als voldoende. In de afgelopen drie jaar (2014, 2015 en 2016) liggen de eindopbrengsten steeds op of zelfs iets boven het niveau zoals dat verwacht mag worden op grond van de leerlingenpopulatie.

De school heeft de resultaten die de leerlingen halen in beeld, dit geldt voornamelijk voor Nederlandse taal, rekenen en wiskunde en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Er ligt nog een kans om ook de resultaten op andere dan de genoemde gebieden op schoolniveau in beeld te brengen.

De school stelt ambitieuze schooleigen doelen voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde die passen bij de leerlingenpopulatie. Er ligt een kans om dit ook te realiseren voor andere vakken zoals bijvoorbeeld Engels, mondelinge taalvaardigheid en wereldoriëntatie.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod			•	
2.2	Zicht op ontwikkeling				•
2.3	Didactisch handelen			•	

Onderwijsproces

In haar onderwijs richt Montessori Schiedam zich zowel op de cognitieve als op de sociaal-emotionele ontwikkeling. De leraren maken gebruik van gedegen materialen en methoden voor de kernvakken. De school maakt hierbij inzichtelijk hoe zowel de Montessori-materialen als de methoden in samenhang worden aangeboden om een kerndoelendekkend aanbod te garanderen. Daarnaast biedt de school Engels aan vanaf groep 1 en krijgen hoogbegaafde leerlingen de mogelijkheid om deel te nemen aan een zogenaamde 'plusklas'. De school kan zich verbeteren door het aanbod voor de hoog- en meerbegaafde leerlingen meer af te stemmen op hun onderwijsbehoeften.

De inspectie heeft samen met een observant van de school klassenobservaties uitgevoerd. Na het samen kijken hebben de school en de inspectie grotendeels hetzelfde beeld over het didactisch handelen van de leraren. Ondanks dat er verschillen zijn tussen leraren, zijn de basisvaardigheden van het lesgeven bij alle leraren in orde. De leraren geven les op grond van de Montessori-principes en maken hierbij gebruik van het zogenaamde 'lus-model' waarbij het handelen van de leraar er voortdurend op gericht is het leerproces van de leerling te bevorderen. Tevens is er sprake van structuur en rust tijdens de lessen dankzij onder andere helder en schoolbreed klassenmanagement. Ook worden de leerlingen nadrukkelijk betrokken bij hun eigen ontwikkeling waardoor het eigenaarschap bij leerlingen bevorderd wordt. Een kans voor de school is om de taakgerichtheid van alle leerlingen in beeld te hebben en waar nodig te verhogen. Nu komt het voor dat een enkele leerling langere tijd niet taakgericht bezig kan zijn zonder dat de leraar hierin ingrijpt. Ook de meer complexe leerkrachtvaardigheden - zoals bijvoorbeeld het bewust stellen van leer- en denkvragen op het niveau van de leerling - verdienen nog aandacht.

De leraren houden met behulp van toetsen, observaties en leerlingenwerk zicht op de cognitieve ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gebruiken deze informatie om het onderwijs af te stemmen op de leerlingen. Leraren houden nauwgezet de ontwikkeling van de leerling op individueel niveau bij, analyseren dit en verbinden hier dagelijks passende en beredeneerde conclusies aan voor wat betreft instructie, vervolgaanpak en verwerking. De leraren koppelen deze dagelijkse aanpak steeds aan de leerlijnen zodat ook de ontwikkeling van de leerling op de langere termijn in het oog wordt gehouden. Door dit alles lukt het hun over het algemeen onderwijs te bieden dat aansluit op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

Schoolklimaat en veiligheid

Er heerst een prettige sfeer op de Montessori Schiedam. De leraren, de leerlingen en de ouders met wie de inspectie gesproken heeft bevestigen dit beeld. Er is een sfeer van openheid, leerlingen worden gezien en geaccepteerd en leraren zien actief toe op het bevorderen en bewaken van een goed pedagogisch klimaat, waarbij de focus ligt op het gewenste gedrag. Dit gebeurt onder andere door schoolbreed aandacht te besteden aan positieve groepsvorming.

Zowel ouders als leerlingen geven aan dat er weinig incidenten zijn en dat zodra die zich voordoen, de school hier adequaat op reageert. Wel zijn leerlingen en ouders minder tevreden over het pedagogisch klimaat tijdens de tussenschoolse opvang, de school herkent dit.

Tijdens de lessen heerst er structuur en rust waardoor leerlingen taakgericht kunnen werken. Door duidelijke regels en afspraken weten leerlingen waar ze aan toe zijn. Dit alles draagt bij aan de focus op leren op de Montessori Schiedam.

De school gaat regelmatig na of leerlingen en personeel zich veilig voelen en gebruikt deze informatie om het klimaat nog verder te verbeteren. Daarnaast maakt de school gebruik van een veiligheidsbeleid waarin onder andere de aanpak van pestgedrag is opgenomen.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur				•

Kwaliteitszorg en ambitie

De Montessori Schiedam evalueert, verbetert en borgt de kwaliteit van haar onderwijs voldoende systematisch. De school evalueert regelmatig de leerresultaten van de leerlingen en koppelt hier verbeteractiviteiten aan. Daarnaast vraagt zij structureel feedback aan bestuur, de Nederlandse Montessori vereniging, ouders en leerlingen en gebruikt ook deze input bij het formuleren van verbeteracties. Deze verbeteracties worden beschreven in het schoolplan en het jaarplan. Er ligt een kans voor de school om de langetermijndoelen aangaande verbeteractiviteiten - zoals beschreven in het

schoolplan - te vertalen naar meer concrete kortetermijndoelen in het jaarplan waarbij onder andere helder een tijdspad en verantwoordelijkheidsverdeling wordt aangegeven. Door middel van een document waarin afspraken worden vastgelegd worden de kwaliteitsverbeteringen geborgd. Deze borging heeft echter blijvende aandacht nodig om duurzame verbeteringen te garanderen, zeker gezien het feit dat de school - en dus ook het team - elk jaar groeit. De leraren voelen zich nauw betrokken bij de school en zetten zich met enthousiasme in om de kwaliteit van het onderwijs vast te houden en waar nodig te verbeteren. De leraren geven aan dat er sprake is van een open houding binnen het team en dat zij elkaar regelmatig onder andere middels collegiale consultatie feedback geven. Hierdoor is er sprake van een professionele cultuur waarin veel van en met elkaar geleerd wordt. Daarnaast zijn leraren - soms via inhoudelijke werkgroepen maar vaak als geheel team - betrokken bij de kwaliteitsverbetering van de school. De school is op weg naar een lerende organisatie met een zelfsturend team van professionals. Hier zijn al elementen van zichtbaar, onder andere de eerder genoemde open en lerende houding van het team.

2.2 Oordelen over naleving

Er zijn tekortkomingen geconstateerd in de naleving van wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

In de schoolgids ontbreekt informatie over de ouderbijdrage. Er dient in de schoolgids te worden vermeld dat de ouderbijdrage een vrijwillige bijdrage is (WPO artikel 13 lid 1 onder e). Dit is niet helder beschreven als het gaat om de ouderbijdrage voor het driedaagse kamp in de groepen 6, 7 en 8.

Tevens ontbreekt in de schoolgids informatie over de klachtenregeling. Er moet informatie over de klachtenregeling staan voor ouders, verzorgers en leerlingen (WPO artikel 13 lid 1 onder f). Dat betekent dat ten minste de interne procedure voor klachten is beschreven en dat de contactgegevens van de onafhankelijke klachtencommissie zijn vermeld, met de informatie waar het reglement van de klachtencommissie is te verkrijgen. Er wordt vermeld dat er een onafhankelijke klachtencommissie is maar de contactgegevens ontbreken, ook wordt niet vermeld waar het reglement te verkrijgen is.

De inspectie heeft de tekortkoming met het u besproken en u bent het eens met de vastgestelde tekortkoming. De inspectie biedt u de gelegenheid alle ouders schriftelijk te informeren over de ontbrekende informatie over de ouderbijdrage en de klachtenregeling en aan te geven wat het schoolbeleid is op dit punt

binnen vier weken na ontvangst van het conceptrapport. De inspectie ontvangt hiervan een afschrift.

Daarnaast geeft de inspectie u de opdracht ervoor zorg te dragen dat de volgende versie van de schoolgids aan de wet- en regelgeving voldoet.

Na ontvangst van het conceptrapport heeft het bestuur heeft de bovengenoemde tekortkomingen hersteld en daarmee voldaan aan de gegeven herstelopdracht.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op Montessori Schiedam.

De inspectie heeft de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Bestuur, directeur en onderwijsteam van Montessori Schiedam herkennen zich in deze rapportage en gaan vervolgens als volgt om met de opdrachten en aanbevelingen:

Onderwijsresultaten

- **Onderwijsresultaten**
- De Inspectie van het Onderwijs ziet voor Montessori Schiedam een kans om de resultaten anders Nederlandse taal, rekenen en wiskunde en de sociaal emotionele ontwikkeling in beeld te brengen. Het onderwijsteam is in april 2016 gestart met een verbeteractie gericht op het met het verslag aan ouders breder in beeld brengen van de ontwikkeling van het kind. In het schooljaar 2016-2017 zal samen met de uitwerking hiervan dit aspect worden betrokken door ook voor andere vak- en vormingsgebieden dan de hierboven genoemde zoveel mogelijk waarneembare streefdoelen te formuleren.
- **Onderwijsproces**
- De Inspectie van het Onderwijs ziet voor Montessori Schiedam een kans tot verbetering door het aanbod voor de hoog- en meerbegaafde leerlingen meer af te stemmen op hun onderwijsbehoeften. Het ontwikkelen van "slim beleid" is op dit moment al een speerpunt waarin een aantal stappen is gezet. In het kader van signalering en diagnostisering wordt het "Handelings Protocol Hoogbegaafdheid" (DHH) gebruikt. Met name de mate waarin het vergroten van het interne aanbod voor hoogbegaafde kinderen mogelijk is, hangt nauw samen met de formatieve speelruimte (financiële middelen) die gaande de te verwachten groei van Montessori Schiedam in de aankomende jaren zeer beperkt zal zijn.
- De Inspectie van het Onderwijs ziet voor Montessori Schiedam een kans om de taakgerichtheid van alle leerlingen in beeld te hebben en waar nodig te verhogen. De groepsleid(st)ers nemen dit aspect vervolgens nadrukkelijk mee in hun observaties en betrekken waar nodig hun bevindingen in de leergesprekken die zij met kinderen voeren. Hiermee

samen hangt de individuele ontwikkeling van groepsleid(st)ers (professionalisering) als het gaat om meer complexe leerkrachtvaardigheden. Gesprekken tussen directeur en groepsleid(st)ers brengt de stand van zaken voor een ieder in beeld, waarna activiteiten in het kader van persoonlijke ontwikkeling zullen worden ondernomen. Groepsleid(st)ers maken gebruik van de coaching die wordt aangeboden door de teamleidster en de coördinator passend aanbod. Deze zijn en worden ingepland voorafgaand aan elk schooljaar. Voor enkele leid(st)ers geldt dat er een beoordelingstraject wordt uitgevoerd door de directeur.

Schoolklimaat

- **Pedagogisch klimaat**
- De Inspectie van het Onderwijs geeft aan dat ouders en kinderen minder tevreden zijn over het pedagogisch klimaat in de tussenschoolse opvang. In het kernteam van Montessori Schiedam is afgesproken dat in het schooljaar 2016-2017 instelling breed werk wordt gemaakt van het realiseren van een meer eenduidig (montessoriaans) pedagogisch klimaat, onder meer door het scholen en coachen van pedagogisch medewerkers en vrijwilligers in de kinderopvang (waaronder die in de tussenschoolse opvang)

Kwaliteitszorg

- **Evaluatie en verbetering**
- De Inspectie van het Onderwijs ziet voor Montessori Schiedam een kans om de lange termijndoelen aangaande verbeteractiviteiten - zoals beschreven in het schoolplan - te vertalen naar meer concrete korte termijndoelen in het jaarplan waarbij onder andere helder een tijdspad en verantwoordelijkheidsverdeling. In het nog op te stellen jaarplan 2017 worden deze aanbevelingen, die ook al werden gedaan door de medezeggenschapsraad, verwerkt.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook Montessori Schiedam.

Op 24 mei 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directeur, teamleidster onderwijs, coördinator passend aanbod (intern begeleider), leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties heeft de inspectie samen met een observant van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag heeft de inspectie een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de coördinator passend onderwijs (intern begeleider) en de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Daarnaast is aandacht besteed aan het thema burgerschap en seksuele diversiteit, waarvan de bevindingen mondeling zijn teruggekoppeld. Dit is onderdeel geweest van een thema onderzoek waarover landelijk zal worden gerapporteerd.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

Onderstaand staan de portretten van alle standaarden uit het concept-waarderingskader. Bij kwaliteitsonderzoeken gedifferentieerd toezicht wordt een bij de school passende selectie van deze standaarden beoordeeld.

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

STANDAARD 1.2: SOCIALE LEERRESULTATEN

De leerlingen behalen sociale leerresultaten op het niveau dat tenminste in overeenstemming is met de gestelde norm.

De school hecht belang aan het verwerven van sociale en maatschappelijke competenties. De school heeft de kenmerken van haar leerlingenpopulatie in kaart gebracht en heeft op basis hiervan ambities geformuleerd over het niveau dat elke leerling kan bereiken. De groei die de leerlingen gedurende de schoolperiode door maken toetst zij aan deze doelen. De leerlingen verlaten de school met sociale en maatschappelijk competenties, die passen bij de kenmerken van leerlingenpopulatie en de gesteld doelen. Alle leerlingen profiteren optimaal van het genoten onderwijs op deze gebieden. Daarmee kan de school aantonen dat zij op dit gebied uit haar leerlingen haalt wat er in zit.

STANDAARD 1.3 : VERVOLGSUCCES

De bestemming van de leerlingen na het verlaten van de school is bekend en voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school.

De school beschikt over toereikende gegevens over het vervolg van de loopbaan van leerlingen die de school verlaten hebben. Het vervolgsucces voldoet

tenminste aan de verwachtingen van de school. De school analyseert deze gegevens en betreft deze bij de kwaliteitsverbetering van het onderwijs.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het

team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

STANDAARD 2.5: SAMENWERKING

De school werkt nauw samen met voorafgaand en vervolgonderwijs, gemeenten en andere partners zoals ouders.

De school werkt nauw samen met ouders, voorschoolse voorzieningen, voorgaande scholen en ketenpartners door informatie over leerlingen uit te wisselen ter bestrijding van uitval en ten behoeve van leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften. Zij ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en stemt haar ouderbeleid daar op af. Voor kinderen in achterstandssituaties en/of met een ondersteuningsbehoefte werkt de school intensief samen met ouders, ketenpartners en met partners in het samenwerkingsverband.

Aan het eind van de schoolperiode en bij tussentijds vertrek van leerlingen informeert ze de ouders en de vervolgschool over de ontwikkeling van de leerlingen.

STANDAARD 2.6: TOETSING EN AFSLUITING

De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig.

Alle leerlingen in groep 8 maken een eindtoets; tijdens de schoolperiode maken ze regelmatig toetsen van het leerlingvolgsysteem. De leraren nemen de toetsen af conform de voorschriften in de handleiding. De school volgt een zorgvuldige procedure bij het bepalen van het advies voor vervolgonderwijs en spant zich in om leerlingen op het bij hen passende niveau geplaatst te krijgen. De procedure bij advisering voorziet in betrokkenheid van ouders en leerlingen en wordt regelmatig geëvalueerd en zo nodig herzien. Ouders zijn geïnformeerd over het schoolbeleid voor toetsing, vertragen en versnellen.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.